

בש"פ 6350/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 6350/18

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה ראשונה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 וסעיף 10 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971

תאריך הישיבה: ז' בתשרי התשע"ט (16.09.18)

בשם המבקשת: עו"ד נגה בן-סידי

בשם המשיב: עו"ד יעל מסיקה

החלטה

לפני בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיב ב-45 ימים, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החוק) וסעיף 10 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, החל מיום 30.9.2018 או עד למתן פסק דין בת"פ 69768-03-18 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

רקע עובדתי

1. ביום 30.3.2018 הוגש כתב אישום נגד המשיב, קטין בן 17 וחודשיים ביום האירוע, ונגד שותפו, בגיר כבן 18 ביום האירוע. כתב האישום כולל שני אישומים ומייחס למשיב עבירות של הפרת חובת נוסע להתקשר לגופי הצלה והפרת הוראה חוקית, ולשותפו עבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, הפקרה לאחר פגיעה, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה ללא ביטוח והעלבת עובד ציבור. על פי עובדות האישום הראשון, המשיב ושותפו גנבו אופנוע ונסעו עליו כאשר השותף נוהג בו. בעת הרכיבה על האופנוע הם פגעו בהולך רגל. מיד לאחר הפגיעה הם נמלטו מהמקום מבלי שהזעיקו עזרה ומבלי שעמדו על תוצאות התאונה, ובהן פגיעה קשה מאוד בהולך הרגל שנפטר מספר ימים לאחר התאונה. על פי עובדות האישום השני, כחודש קודם לאירועים מושא האישום הראשון שוחרר המשיב לחלופת מעצר בבית אמו. ואולם, בחלוף עשרה ימים משחרורו למעצר הבית עזב המשיב את חלופת המעצר והפר את תנאי השחרור עד שנעצר בידי המשטרה בעקבות מעורבותו באירוע מושא האישום הראשון.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. מיד עם הדיון הראשון בתיק הוזמן תסקיר שירות מבחן לנוער בעניינו של המשיב. בדיון שהתקיים כחודש לאחר מכן, הסכימה באת-כוח המשיב על קיומן של ראיות לכאורה בעניין הפרת תנאי השחרור מושא האישום השני, אך טענה נגד קיומן של ראיות הקושרות את המשיב לגניבת האופנוע ונגד זיהויו של המשיב כמי שרכב על האופנוע בעת התאונה. ביום 15.5.2018 קבע בית המשפט המחוזי כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית המבססת סיכוי סביר להרשעת המשיב ושותפו בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום.

3. בתסקיר בעניינו של המשיב סקר שירות המבחן לנוער את הרקע המשפחתי והאישי שלו והיכרות עמו מתיקיו הקודמים, ובכלל זה התיק הפלילי האחרון בו שוחרר למעצר בית בפיקוח אמו. שירות המבחן התרשם כי המשיב פיתח הזדהות משמעותית עם העולם העברייני ושואב מכך תחושת ערך, הוא מתקשה בקבלת מרות וגבולות ולא משתף פעולה עם ניסיונות לסייע לו. אמו של המשיב מסרה לשירות המבחן כי אינה מהווה גורם סמכות ביחס אליו וכי היא נרתעת מלפנות לסובבים אותה על מנת שישמשו כמפקחים עליו. שירות המבחן מצא כי חלופת מעצר מוסדית היא החלופה היחידה שיכולה הייתה לאיין את מסוכנות המשיב, אך לנוכח התנגדות המשיב לחלופה מעין זו לא בא בהמלצה לחלופת מעצר. גם בתסקיר המשלים שהוגש בעניינו של המשיב הוא שב על עמדתו השוללת בתוקף חלופת מעצר מוסדית, ונקבע כי חלופה של מעצר בבית אמו אין בה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו, מה גם שהמשיב כבר שהה שם בחלופה והפר את תנאי השחרור וברח. שירות המבחן העריך כי נשקף סיכון גבוה להישנות עבירות מצדו ועל כן לא בא בהמלצה בעניינו. ביום 11.7.2018 הסכים המשיב למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

4. באשר להתקדמות ההליך, ביום 11.4.2018 התקיים דיון ראשון בתיק, והלכה למעשה עד היום לא התקיים דיון הוכחות אחד וזאת בשל דחיות שנתבקשו על ידי ההגנה, בין היתר כדי להידבר עם המשיבה. ביום 3.10.2018 קבוע דיון לפי סעיף 144 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, ונקבעו שלושה מועדי הוכחות לימים 21.10.2018, 28.10.2018 ו-18.11.2018 במסגרתם המשפט אמור להסתיים.

טענות הצדדים

5. לטענת המבקשת, חרף העובדה שמדובר בקטין, התנהלותו העבריינית מלמדת על מסוכנותו הרבה. המשיב הפר תנאי שחרור ועזב את מעצר הבית, היה מעורב בקשירת קשר וגניבת אופנוע, שבעת נסיעה עליו אף היה מעורב

בתאונה, הפקיר את הפצוע ונמנע מלהזעיק כוחות הצלה. זאת ועוד, חרף גילו הצעיר, ריצה המשיב בשנת 2017 מאסר בן 9 חודשים בגין ביצוע עבירות אלימות, גניבת רכב, שימוש באופנוע ללא רשות תוך נהיגה ללא רישיון וללא קסדת מגן. כן עומד נגד המשיב כתב אישום נוסף בגין ביצוע עבירה של סחיטה באיומים, תיק שבמסגרתו נעצר, שוחרר למעצר בית והפר את תנאי השחרור כאמור. לצד זאת יש לקחת בחשבון גם את התסקיר שהוגש בעניינו של המשיב, במסגרתו התרשם שירות המבחן כי קיים סיכון גבוה להישנות עבירות נוספות מצדו ועל כן לא בא בהמלצה לשחררו לחלופת מעצר פעם אחר פעם וזאת לאחר התנגדותו הנחרצת של המשיב לחלופת מעצר מוסדית. נוכח כל האמור, מתבקשת הארכת מעצרו של המשיב ב-45 ימים.

6. מנגד, לטענת באת-כוח המשיב העבירה המיוחסת לו, כשלעצמה, אינה מקימה עילת מעצר. אכן נכון, מיוחסת למשיב הפרת חובת יידוע לאחר התאונה, ואולם לטענתה הדמויות אשר נצפו בסרטון נמלטות מהמקום באופנוע הבחינו שבזירה נמצאים אזרחים רבים הרצים לעבר מקום פגיעתו של הקורבן כדי להושיט לו עזרה ועל כן, אף לו היה מדובר במשיב ושותפו, אין לייחס לו הפקרה לאחר פגיעה. לטענתה עוד, אף לו המשיב היה נותן את הסכמתו לחלופת מעצר מוסדית במעון נעול, הרי שנכח המצוקה הקיימת בקבלה לשני המעונות הקיימים בישראל מסוג זה, הוא לא היה מתקבל. במסגרת זו נטען כי מצבו כקטין גרוע יותר ממצבו לו היה בגיר, שכן לו היה בגיר, ניתן היה לשקול לשחררו לחלופת מעצר אחרת. עובדה היא ששותפו הבגיר שוחרר למעצר בפיקוח אלקטרוני אף שהוא בעל עבר פלילי. במסגרת הטיעונים הודגש מצבו המשפחתי הקשה של המשיב, אשר כבר בצעירותו יצר מנגנוני הגנה עצמאיים ואשר למרות הקשיים תיפקד כהלכה בקבוצת כדורגל. לטעמה, אין להרים ידיים באשר לסיכויי השיקום של המשיב. יש לו מוטיבציה לשרת בצה"ל. כמו כן, טענת המבקשת על פיה המשפט קרוב לסיום איננה מדויקת, שכן קיימים 54 עדי תביעה. על כן, לטענתה, על בית המשפט למצוא "פתרון יצירתי" ולפעול לשחרור המשיב לפיקוח אלקטרוני בצל אמו.

דין והכרעה

7. כידוע, הארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק נעשית על יסוד איזון שבין זכות הנאשם - לו עומדת חזקת החפות - לחירות, לבין האינטרס שבשמירה על ביטחון הציבור ותקינות ההליך הפלילי (ראו למשל: בש"פ 5423/18 מדינת ישראל נ' בריל, פסקה 8 (19.7.2018); בש"פ 3878/18 מדינת ישראל נ' כחלון, פסקה 11 (22.5.2018)). במסגרת איזון זה על בית המשפט ליתן דעתו למגוון של שיקולים ואינטרסים ובהם מידת המסוכנות הנשקפת מן הנאשם; חלוף הזמן ממועד מעצרו; קצב ניהול ההליך העיקרי; החשש מפני שיבוש הליכי משפט והאפשרות להימלטותו מן הדין (בש"פ 4693/18 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 8 (24.6.2018); בש"פ 2579/18 מדינת ישראל נ' אבו טהה, פסקה 9 (4.6.2018)).

8. על פי האמור בתסקיר שירות המבחן מיום 10.7.2018, התסקיר האחרון שניתן בעניינו של המשיב, צוין כי הוא אינו לוקח אחריות על מצבו ואינו מבין כלל את הקשר בין הפרת המעצר בה הוא מואשם לבין הקושי לתת בו אמון. הוא עודנו מסרב בתוקף לשקול את הצעת שירות המבחן לחלופת מעצר מוסדית. אמו של המשיב הבהירה באופן חד-משמעי כי היא אינה מוכנה לפקח על בנה, והדגישה כי אין ביכולתה לפקח עליו ולאין את מסוכנותו לביצוע עבירות נוספות. בשיחה עם העובדת הסוציאלית של בית הכלא עלה כי המשיב אינו בעל מוטיבציה לטיפול. להתרשמות שירות המבחן המשיב אכן מעוניין להתגייס לצה"ל, אולם להערכתו הוא יתקשה לעמוד בתנאי גיוס. על כן, נוכח ההערכה כי מדובר בקטין בסיכון גבוה לביצוע עבירות נוספות, אשר המפגש עם רשויות החוק אינו מרתיע אותו, סירובו לבחון חלופת מעצר מוסדית, תובנתו הנמוכה למצבו ולצרכיו, שירות המבחן נמנע מלבוא בהמלצה בעניינו.

9. הנה כי כן, אין כל ספק כי נשקפת מהמשיב מסוכנות הנלמדת מהעבירות המיוחסות לו, מעברו הפלילי בביצוע עבירות דומות, מהעובדה שהפר את תנאי השחרור שנקבעו לו בעבר ומתסקירי שירות המבחן כאמור, לפיהם נשקף ממנו סיכון גבוה לביצוע עבירות נוספות והמפגש עם רשויות החוק אינו מרתיע אותו. מצד שני, אין באמתחת המשיב כל הצעת חלופה למעצרו המלא. הוא מסרב בתוקף לחלופת מעצר מוסדית ואמו מתנגדת בתוקף שישהה אצלה בחלופת מעצר. לפיכך, הצעת באת-כח המשיב כי על בית המשפט למצוא "פתרון יצירתי" אינה ישימה. בכך המשיב נבדל משותפו אשר עלה בידו להציע, לפחות בתחילה, חלופת מעצר בדמות מעצר בפקוח אלקטרוני. במסגרת זו אציין כי לא מצאתי ממש בטענה כי לו היה המבקש בוגר, מצבו היה טוב יותר. ההימנעות משחרור המשיב לחלופת מעצר נעוצה בנסיבות האישיות ועמדותיו שלו בלבד. אדרבה, לו היה בגיר אף לא הייתה עומדת לו חלופה מוסדית.

ובשולי הדברים אעיר, כי נחמה פורתא מוצא אני בטענת באת-כח המשיב כי העבירה המיוחסת לו קלה יותר ממה שנראה על פני הדברים, וזאת מפני שזוג הנוסעים באופנוע הבחינו שעוברי אורח היו בדרך להושיט סיוע לנפגע. המעט שאוכל לומר הוא, כי מוטב שטענה מעין זו לא הייתה נטענת כלל.

10. באשר לקצב התקדמות ההליך, הגם שטרם התקיימו מועדי הוכחות, דומה כי הדבר רובץ בעיקרו לפתחו של המשיב ושותפו. מכל מקום, קבועים שלושה מועדי הוכחות במסגרתם צפוי המשפט להסתיים. בנסיבות אלה ובשים לב למכלול השיקולים הרלוונטיים, לא מצאתי כי לעת הזאת הוסטה נקודת האיזון לכיוון חירותו של המשיב.

11. אשר על כן, הבקשה מתקבלת. מעצרו של המשיב מוארך אפוא ב-45 ימים החל מיום 30.9.2018 או עד למתן פסק דין בת"פ 69768-03-18 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ז' בתשרי התשע"ט (16.9.2018).

ש ו פ ט